

EUROOPAN KOMISSIO

Bryssel 13.4.2011
KOM(2011) 216 lopullinen

2011/0094 (CNS)

Ehdotus

NEUVOSTON ASETUS

**yhtenäisen patenttisuojan luomiseksi toteutettavasta tiiviimmästä yhteistyöstä
käännösjärjestelyjen osalta**

{COM(2011) 215 final}
{SEC(2011) 482 final}
{SEC(2011) 483 final}

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

1.1. Aiemmat vaiheet

Euroopan unionissa (EU) patenttisuojan voi tällä hetkellä hankkia joko jäsenvaltioiden kansallisista patenttivirastoista, jotka myöntävät kansallisia patenteja, tai Euroopan patenttivirastosta Euroopan patenttisopimuksen mukaisesti.¹ Euroopan patenttiviraston myönnettyä eurooppapatentin se on kuitenkin saatettava voimaan jokaisessa jäsenvaltiossa, jossa suojaa haetaan. Jotta eurooppapatentti voidaan saattaa voimaan jäsenvaltiossa, kansallisessa lainsäädännössä voidaan muun muassa edellyttää, että patentinhaltija toimittaa eurooppapatentista kyseisen jäsenvaltion viralliselle kielelle tehdyn käännöksen.² Tämän vuoksi EU:n tämänhetkinen patenttijärjestelmä on etenkin käännösjärjestelyjen osalta erittäin kallis ja monimutkainen. Keskimääräisen eurooppapatentin voimaansaattamisen kokonaiskustannukset ovat 12 500 euroa, jos se saatetaan voimaan vain 13 jäsenvaltiossa, ja 32 000 euroa, jos se saatetaan voimaan koko EU:ssa. On arvioitu, että voimaansaattamiskustannukset ovat nykyisin EU:ssa noin 193 miljoonaa euroa vuodessa.

Osaamiseen ja innovointiin perustuvan talouden kehittäminen yksilöitiin yhdeksi painopisteistä sekä Eurooppa 2020 -strategiassa³ että sisämarkkinoiden toimenpidepaketissa⁴. Molemmissa aloitteissa pyritään parantamaan yritysten innovoinnin reunaehtoja luomalla yhtenäinen patenttisuojaja EU:n jäsenvaltioissa sekä perustamalla eurooppapatenttien oikeudenkäyntijärjestelmä.

Vaikka vallitsee laaja yksimielisyys siitä, että yhtenäisen patenttisuojan puuttuminen asettaa eurooppalaiset yritykset epäedulliseen kilpailuasemaan, unioni ei ole saanut aikaan yhtenäistä patenttisuojaa. Komissio esitti ensimmäisen ehdotuksen neuvoston asetukseksi yhteisöpatentista elokuussa 2000⁵. Vuonna 2002 Euroopan parlamentti hyväksyi lainsäädäntöpäätöslauselman⁶. Neuvosto hyväksyi vuonna 2003 yhteisen poliittisen lähestymistavan⁷, josta ei kuitenkaan päästy lopulliseen sopimukseen. Keskustelu ehdotuksesta käynnistettiin uudelleen neuvostossa sen jälkeen, kun komissio oli huhtikuussa 2007 hyväksynyt tiedonannon Euroopan patenttijärjestelmän parantamisesta⁸. Tiedonannossa vahvistettiin sitoutuminen yhtenäisen yhteisöpatentin luomiseen.

¹ <http://www.epo.org>

² Voimaansaattamisvaatimuksista aiheutuvien kustannusten alentamiseksi Euroopan patenttisopimuksen sopimusvaltiot tekivät vuonna 2000 niin kutsutun Lontoon sopimuksen (sopimus Euroopan patenttisopimuksen 65 artiklan soveltamisesta, Euroopan patenttiviraston virallinen lehti 2001, 550), joka on tällä hetkellä voimassa 11 EU:n jäsenvaltiossa ja jonka tuloksena käännösvaatimukset ovat höllentyneet.

³ KOM(2010) 2020.

⁴ KOM(2010) 608 lopullinen/2.

⁵ KOM(2000) 412.

⁶ Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselma ehdotuksesta neuvoston asetukseksi yhteisöpatentista (KOM(2000) 412 - C5-0461/2000 - 2000/0177(CNS)), EUVL C 127E, 29.5.2003, s. 519–526.

⁷ Neuvoston asiakirja 7159/03.

⁸ KOM(2007) 165.

Lissabonin sopimuksella otettiin käyttöön täsmällisempi oikeusperusta eurooppalaisten teollis- ja tekijänoikeuksien luomiselle. Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 118 artiklan 1 kohdan mukaan Euroopan parlamentti ja neuvosto säätävät tavallista lainsäätämisyjärjestystä noudattaen toimenpiteistä, joilla luodaan eurooppalainen teollis- ja tekijänoikeuksien suoja. SEUT-sopimuksen 118 artiklan 2 kohdassa vahvistetaan kuitenkin erityinen oikeusperusta, jonka mukaan neuvosto säätää erityistä lainsäätämisyjärjestystä noudattaen annetuilla asetuksilla eurooppalaista teollis- ja tekijänoikeuksien suojaa koskevista kielijärjestelyistä. Neuvosto tekee ratkaisunsa yksimielisesti Euroopan parlamenttia kuultuaan. Sen vuoksi EU:n yhtenäisen patenttisuojajärjestelmän käännösjärjestelyt on vahvistettava erillisellä asetuksella.

Joulukuussa 2009 neuvosto hyväksyi päätelmät tehostetusta Euroopan patenttijärjestelmästä⁹ ja yleisnäkemyksen ehdotuksesta asetukseksi EU-patentista¹⁰. Päätelmiin ei kuitenkaan sisällytetty käännösjärjestelyjä, mikä johtui edellä mainitusta muutoksesta oikeusperustassa.

Komissio antoi 30. kesäkuuta 2010 ehdotuksen neuvoston asetukseksi kääntämistä koskevista järjestelyistä Euroopan unionin patentin osalta.¹¹ Ehdotukseen liittyi vaikutusten arviointi¹², jossa analysoitiin useita vaihtoehtoisia käännösjärjestelyjä. Vaikka neuvoston puheenjohtajavaltio teki mittavia ponnisteluja ratkaisun löytämiseksi, 10. marraskuuta 2010 pidetyssä kilpailukykyneuvoston istunnossa vahvistettiin, että käännösjärjestelyistä ei päästy yksimielisyyteen.¹³ Joulukuun 10. päivänä 2010 pidetyssä kilpailukykyneuvoston istunnossa¹⁴ vahvistettiin, että yksimielisyyttä vaativan päätöksen tekeminen tuolloin tai lähitulevaisuudessa ei ollut mahdollista ylipääsemättömien vaikeuksien vuoksi. Tämän vuoksi ehdotettujen asetusten tavoitteita, jotka liittyvät yhtenäisen patenttisuojan luomiseen koko Euroopan unioniin, ei voida saavuttaa kohtuullisessa ajassa soveltamalla asiaa koskevia perussopimusten määräyksiä.

Komissio esitti 12 jäsenvaltiolta (Alankomaat, Liettua, Luxemburg, Puola, Ranska, Ruotsi, Saksa, Slovenia, Suomi, Tanska, Viro ja Yhdistynyt kuningaskunta) saamansa pyynnön perusteella neuvostolle ehdotuksen¹⁵ luvan antamisesta tiiviimpään yhteistyöhön yhtenäisen patenttisuojan luomiseksi. Kaikki jäsenvaltiot täsmensivät pyynnössään, että tiiviimpää yhteistyötä koskevien komission lainsäädäntöehdotusten olisi perustuttava neuvostossa hiljattain käytyihin neuvotteluihin. Ehdotuksen hyväksymisen jälkeen myös Belgia, Bulgaria, Irlanti, Itävalta, Kreikka, Kypros, Latvia, Malta, Portugali, Romania, Slovakia, Tšekki ja Unkari pyysivät lupaa tulla mukaan yhteistyöhön. Neuvosto hyväksyi ehdotuksen hyväksymispäätökseksi 10. maaliskuuta 2011 saatuaan Euroopan parlamentin suostumuksen. Tämä asetus koskee tiiviimmän yhteistyön toteuttamista yhtenäisen patenttisuojan luomiseksi neuvoston päätöksellä 2011/167/EU¹⁶ myönnetyn luvan perusteella.

⁹ Neuvoston asiakirja 17229/09.

¹⁰ Neuvoston asiakirja 16113/09 ADD 1. Käsitteistö muuttui (yhteisön patentista EU-patentiksi) Lissabonin sopimuksen voimaantulon vuoksi.

¹¹ KOM(2010) 350.

¹² SEC(2010) 796.

¹³ Neuvoston ylimääräisestä istunnosta ”Kilpailukyky (sisämarkkinat, teollisuus ja tutkimus)” annettu lehdistötiedote, 16041/10, 10.11.2010.

¹⁴ Ks. lehdistötiedote 17668/10.

¹⁵ KOM(2010) 790.

¹⁶ Luvan antamisesta tiiviimpään yhteistyöhön yhtenäisen patenttisuojan luomiseksi 10 päivänä maaliskuuta 2011 annettu neuvoston päätös 2011/167/EU (EUVL L 76, 22.3.2011, s. 53).

1.2. Oikeudellinen lähestymistapa

Verrattuna komission vuonna 2000 tekemään ehdotukseen tämä ehdotus perustuu nykyiseen eurooppapatenttijärjestelmään. Tarkoituksena on varmistaa, että myönnettyjen eurooppapatenttien vaikutukset ovat yhtenäiset osallistuvien jäsenvaltioiden alueella. Yhtenäinen patenttisuojaja perustuu vapaaehtoisuuteen, ja sitä käytetään rinnakkain kansallisten ja eurooppapatenttien kanssa. Euroopan patenttinviraston myöntämien eurooppapatenttien haltijat voivat esittää virastolle kuukauden kuluessa eurooppapatentin myöntämispäätöksen julkaisemisesta yhtenäisen vaikutuksen rekisteröintiä koskevan pyynnön. Kun yhtenäinen vaikutus on rekisteröity, se tarjoaa yhtenäisen suojan ja sen vaikutus on sama kaikkien osallistuvien jäsenvaltioiden alueella. Eurooppapatentti, jolla on yhtenäinen vaikutus, voidaan myöntää, siirtää tai kumota tai se voi raueta ainoastaan koko näiden jäsenvaltioiden muodostamalla alueella. Osallistuvien jäsenvaltioiden on annettava vaikutukseltaan yhtenäisten eurooppapatenttien hallinnointi Euroopan patenttinviraston tehtäväksi.

2. INTRESSITAHOJEN KUULEMINEN

Komissio käynnisti tammikuussa 2006 laajan kuulemisen Euroopan tulevasta patenttipolitiikasta.¹⁷ Vastauksia saatiin yli 2 500:lta hyvin erilaiselta intressitaholta, muun muassa kaikkia talouden aloja edustavilta yrityksiltä, toimialajärjestöiltä, pk-yritysten järjestöiltä, patenttiasiamiehiltä, viranomaisilta ja korkeakoulujen edustajilta. Vastaajat ilmoittivat kannattavansa eurooppalaista patenttijärjestelmää, joka kannustaa innovointiin, varmistaa tieteellisen tiedon levittämisen, helpottaa teknologian siirtoa, on kaikkien markkinatoimijoiden käytettävissä ja on oikeudellisesti varma. Vastauksista ilmeni selkeästi intressitahojen pettymys siihen, ettei yhteisöpatenttihanke ole edennyt. Lähes kaikki vastaajat (patenttijärjestelmän käyttäjät) muun muassa vastustivat neuvoston vuonna 2003 antaman yhteisen poliittisen lähestymistavan mukaisia käänösjärjestelyjä, joiden mukaan patentinhaltijan olisi huolehdittava patenttivaatimusten (joilla on oikeusvaikutuksia) kääntämisestä yhteisön kaikille virallisille kielille.

Intressitahot ilmoittivat kannattavansa ”yhtenäistä, kohtuuhintaista ja kilpailukykyistä” yhteisöpatenttia. Tämä kannanotto toistettiin 12. heinäkuuta 2006 pidetyssä julkisessa kuulemisessa, jossa erityyppiset intressitahot ilmoittivat tukevansa aidosti yhtenäisen laadukkaan patentin luomista. Ne korostivat kuitenkin sitä, että poliittiset kompromissit eivät saisi heikentää hankkeesta saatavaa hyötyä. Pienten ja keskisuurten yritysten (pk-yritysten) edustajat korostivat erityisesti patentointikustannusten pitämistä maltillisina.

Kysymys yhtenäisen patenttisuojan luomisesta otettiin kattavasti esille myös kuulemisessa, jonka aiheena oli eurooppalaisia pk-yrityksiä tukeva aloite (”Small Business Act”)¹⁸. Se kattoi hyvin monenlaisia aloitteita, joiden tarkoituksena on auttaa eurooppalaisia pk-yrityksiä. Pienet ja keskisuuret yritykset pitivät korkeita patenttimaksuja ja patenttijärjestelmän oikeudellista monimutkaisuutta suurimpina esteinä.¹⁹ Kuulemisessa esittämässään kannanotoissa yritykset

¹⁷ Kuulemisasiakirja, intressitahojen vastaukset ja kertomus kuulemisen alustavista tuloksista ovat saatavilla osoitteessa http://ec.europa.eu/internal_market/indprop/patent/consultation_en.htm.

¹⁸ KOM(2008) 394.

¹⁹ <http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/small-business-act/>

yleisesti ja pk-yritysten edustajat erityisesti vaativat patentoinnin kustannusten huomattavaa alentamista tulevan yhtenäisen patentin kohdalla.²⁰

Yhtenäinen patenttisuojaja mainitaan monien intressitahojen hiljattain esittämissä kannanotoissa. Eurooppalaiset liike-elämän yhdistykset, kuten BusinessEurope²¹, UEAPME²² ja Eurochambres²³, vahvistavat, että sekä suuret että pienet yritykset haluavat yksinkertaistettua, kustannustehokasta ja helposti saatavilla olevaa patenttisuojaa. Monien jäsenvaltioiden kansalliset liike-elämän järjestöt ja teollisuudenalat ovat ottaneet esille samankaltaisia kysymyksiä.²⁴ Intressitahot ovat korostaneet kannanotoissaan sitä, että yhtenäistä patenttisuojaa koskevan ratkaisun olisi perustuttava mekanismeihin, joita Euroopassa käytetään nykyisin patenttien myöntämiseen, eikä se saisi edellyttää Euroopan patenttisopimuksen tarkistamista.

3. VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Tämän ehdotuksen liitteenä olevan vaikutusten arvioinnin mukaan Euroopan tämänhetkisen patenttijärjestelmän suurimmat ongelmat ovat i) eurooppapatenttien korkeat käänös- ja julkaisukustannukset, ii) jäsenvaltioiden väliset erot patenttien ylläpidossa (vuosimaksut on suoritettava vuosittain jokaisessa maassa, jossa patentti saatetaan voimaan), sekä iii) siirtojen, käyttö lupien ja muiden patenteihin liittyvien oikeuksien rekisteröinnin hallinnoinnin monimutkaisuus. Näiden ongelmien vuoksi kattavan patenttisuojan saanti on Euroopassa niin kallista ja monimutkaista, että se on monien keksijöiden ja yritysten ulottumattomissa.

Vaikutusten arvioinnissa analysoidaan seuraavia vaihtoehtoja:

Vaihtoehto 1 (perusskenaario) – komissio ei toteuta toimia.

Vaihtoehto 2 – komissio jatkaa yhdessä muiden toimielinten kanssa toimia 27 jäsenvaltiota kattavan EU-patentin luomiseksi.

Vaihtoehto 3 – komissio tekee ehdotuksia tiiviimmän yhteistyön toteuttamiseksi:

Muunnelma 3.1 – komissio ehdottaa yhtenäisen patenttisuojan alalla käänösjärjestelyjä, jotka vastaavat sen 30. kesäkuuta 2010 tekemää ehdotusta, tai

Muunnelma 3.2 – komissio ehdottaa yhtenäisen patenttisuojan alalla käänösjärjestelyjä, jotka perustuvat sen 30. kesäkuuta 2010 tekemään ehdotukseen ja joissa otetaan huomioon neuvostossa keskustellun kompromissiehdotuksen ainekset.

²⁰ UEAPME:n odotukset eurooppalaisia pk-yrityksiä tukevan aloitteen osalta, saatavilla osoitteessa www.ueapme.com. Vastaus eurooppalaisia pk-yrityksiä tukevaa aloitetta koskevaan kuulemiseen, saatavilla osoitteessa <http://www.eurochambres.eu>.

²¹ Euroopan patenttiudistukseen liittyvistä keskeisistä kysymyksistä esitettyjä näkemyksiä, saatavilla osoitteessa <http://www.business-europe.eu>.

²² Eurooppalaisen yhteisöpatentin viimeaikaista kehitystä koskeva kannanotto, saatavilla osoitteessa <http://www.ueapme.com>.

²³ Euroopan patenttijärjestelmää koskeva kannanotto, saatavilla osoitteessa <http://www.eurochambres.eu>.

²⁴ Kantansa ovat esittäneet BDI (Bundesverband der Deutschen Industrie), DIHK (Deutscher Industrie- und Handelskammertag), CBI (Confederation of British Industries), CCIP (Chambre de commerce et d'industrie de Paris), CGPME (Confédération générale des petites et moyennes entreprises), Unioncamere, DigitalEurope, Orgalime, ACT (Association for Competitive Technology), Cefic ym.

Vaikutusten arvioinnissa tehty analyysi on osoittanut, että vaihtoehto 3 ja tarkemmin ottaen sen muunnelma 3.2 on paras vaihtoehto.

Näihin ongelmiin voidaan puuttua ainoastaan EU-tasolla, sillä ilman EU:n oikeudellista välinettä jäsenvaltiot eivät voisi riittävässä määrin varmistaa patenteihin liittyviä oikeusvaikutuksia, jotka ovat yhtenäiset useissa jäsenvaltioissa.

4. EHDOTUKSEN OIKEUDELLINEN SISÄLTÖ

Neuvoston päätöksellä 2011/167/EU annetaan sen 1 artiklassa luetelluille jäsenvaltioille lupa tiiviimpään yhteistyöhön yhtenäisen patenttisuojan luomiseksi.

SEUT-sopimuksen 118 artiklan 2 kohdassa vahvistetun erityisen oikeusperustan nojalla voidaan säätää kielijärjestelyistä, joita sovelletaan yhdenmukaisen suojan kaikkialla unionissa antaviin eurooppalaisiin teollis- ja tekijänoikeuksiin. Kyseisen kohdan mukaan neuvosto vahvistaa säännökset erityistä lainsäätämisyjärjestystä noudattaen annetuilla asetuksilla ja tekee ratkaisunsa yksimielisesti Euroopan parlamenttia kuultuaan.

5. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotuksella ei ole vaikutuksia unionin talousarvioon.

6. YKSITYISKOHTAINEN KUVAUS

1 artikla – Kohde

Tässä artiklassa määritellään asetuksen kohde.

2 artikla – Määritelmät

Tässä artiklassa määritellään asetuksessa käytetyt keskeiset termit.

3 artikla – Vaikutukseltaan yhtenäisten eurooppapatenttien käännojärjestelyt

Tässä artiklassa säädetään, että jos vaikutukseltaan yhtenäisen eurooppapatentin patenttijulkaisu on julkaistu Euroopan patenttisopimuksen 14 artiklan 6 kappaleen mukaisesti, muita käännoiksi ei vaadita. Euroopan patenttisopimuksen 14 artiklan 6 kappaleen mukaan eurooppapatenttien patenttijulkaisut julkaistaan kielellä, jolla asia käsitellään Euroopan patenttiovirastossa, ja niihin sisällytetään patenttivaatimusten käännoiset muille kahdelle Euroopan patenttioviraston viralliselle kielelle. Muita käännoiksi tarvitaan ainoastaan 4 artiklan mukaisissa riita-asioissa ja 6 artiklan mukaisen siirtymäkauden aikana. Yhtenäistä vaikutusta koskeva pyyntö esitetään käsittelykielellä.

4 artikla – Käännoiset riita-asioissa

Tämän artiklan mukaan vaikutukseltaan yhtenäiseen eurooppapatenttiin liittyvässä riita-asioissa patentinhaltijan on toimitettava täydellinen käänno patentista yhdelle sen osallistuvan jäsenvaltion virallisista kielistä, jossa väitetty patenttinveto tapahtui tai jossa väitetyn patenttinvetoajan kotipaikka on. Jos vaikutukseltaan yhtenäiseen eurooppapatenttiin liittyvässä riita-asioissa osallistuvien jäsenvaltioiden alueella toimivaltainen tuomioistuin sitä

pyytää, patentinhaltijan olisi myös toimitettava patentista täydellinen käännös kyseisen tuomioistuimen oikeudenkäyntikielelle. Patentinhaltija vastaisi tällaisten käännösten kustannuksista. Jos kyseessä on vahingonkorvauksia koskeva riita-asia, asiaa käsittelevä tuomioistuin ottaisi huomioon sen seikan, että ennen kuin väitetty patentinloukkaaja on saanut käännöksen omalle kielelleen, se on saattanut toimia hyvässä uskossa eikä ole kenties tiennyt tai perustellusti voinut tietää, että kyseessä on patentinloukkaus.

5 artikla – Korvausjärjestelmän hallinnointi

Tässä artiklassa edellytetään, että osallistuvat jäsenvaltiot antavat Euroopan patenttinviraston tehtäväksi asetuksen xx/xx [aineelliset säännökset] 12 artiklan mukaisesti sen korvausjärjestelmän hallinnoinnin, joka on tarkoitettu niitä hakijoita varten, jotka esittävät patenttihakemukset jollakin unionin virallisella kielellä, joka ei kuulu Euroopan patenttinviraston virallisiin kieliin.

6 artikla – Siirtymätoimenpiteet

Tässä artiklassa säädetään, että siirtymätoimenpiteitä sovelletaan tietyn ajan ennen kuin käytössä on järjestelmä, jolla voidaan tuottaa korkealaatuisia konekäännöksiä kaikille unionin virallisille kielille.

Yhtenäisen patenttisuojan luomiseksi toteutettavasta tiiviimmästä yhteistyöstä annetun asetuksen xx/xx 12 artiklassa tarkoitetun yhtenäistä vaikutusta koskevan pyynnön liitteenä on sen vuoksi siirtymäkauden ajan oltava seuraavat: i) täydellinen käännös tällaisesta patenttijulkaisusta englanniksi, jos käsittelykielenä Euroopan patenttinvirastossa on Euroopan patenttisopimuksen 14 artiklan 3 kappaleen mukaisesti ranska tai saksa; tai ii) täydellinen käännös patenttijulkaisusta mille tahansa osallistuvien jäsenvaltioiden viralliselle kielelle, joka kuuluu unionin virallisiin kieliin, jos käsittelykielenä Euroopan patenttinvirastossa on englanti.

Euroopan patenttinvirasto julkaisisi nämä siirtymäkaudella vaaditut käännökset mahdollisimman pian sen jälkeen, kun asetuksen xx/xx [aineelliset säännökset] 12 artiklassa tarkoitettu yhtenäistä vaikutusta koskeva pyyntö on esitetty. Lisäksi tarkennetaan, ettei näillä käännöksillä ole oikeusvaikutusta ja että ne toimitetaan ainoastaan tiedotustarkoituksissa.

Siirtymäkauden olisi päätyttävä heti, kun saatavilla on korkealaatuiset konekäännökset kaikille unionin virallisille kielille. Osallistuvien jäsenvaltioiden Euroopan patenttijärjestön yhteyteen perustaman riippumattoman asiantuntijakomitean olisi arvioitava konekäännösten laatua säännöllisesti ja objektiivisesti asetuksen xx/xx [aineelliset säännökset] 12 artiklassa tarkoitetulla tavalla. Asiantuntijakomitea koostuisi Euroopan patenttinviraston edustajista ja eurooppapatenttijärjestelmän käyttäjistä. Se esittäisi objektiivisen arvion korkealaatuisten konekäännösten saatavuudesta joka toinen vuosi tämän asetuksen ensimmäisen soveltamispäivän jälkeisestä kuudennesta vuodesta alkaen. Komissio esittäisi tämän arvion perusteella neuvostolle kertomuksen ja ehdottaisi tapauksen mukaan siirtymäkauden päättämistä.

On arvioitu, että konekäännökset kaikille unionin virallisille kielille saadaan kehitetyiksi viimeistään 12 vuoden kuluessa. Jos neuvosto ei lopeta siirtymäkautta komission ehdotuksesta, sen olisi tämän vuoksi päätyttävä ilman eri toimenpiteitä 12 vuoden kuluttua tämän asetuksen ensimmäisestä soveltamispäivästä.

7 artikla – Voimaantulo

Tässä artiklassa säädetään, että asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*. Koska vaikutukseltaan yhtenäisiin eurooppapatentteihin sovellettavia aineellisia säännöksiä kuitenkin säännellään yhtenäisen patenttisuojan luomiseksi toteutettavasta tiiviimmästä yhteistyöstä annetulla asetuksella xx/xx ja koska niitä täydennetään tässä asetuksessa säädetyillä käännojärjestelyillä, kyseisiä asetuksia on sovellettava yhdessä. Sen vuoksi tämän asetuksen soveltaminen alkaa samana päivänä kuin asetuksen xx/xx [aineelliset säännökset] soveltaminen.

Ehdotus

NEUVOSTON ASETUS

yhtenäisen patenttisuojan luomiseksi toteutettavasta tiiviimmästä yhteistyöstä käännösjärjestelyjen osalta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, JOKA

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 118 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon luvan antamisesta tiiviimpään yhteistyöhön yhtenäisen patenttisuojan luomiseksi 10 päivänä maaliskuuta 2011 annetun neuvoston päätöksen 2011/167/EU²⁵,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen, kun ehdotus on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon²⁶,

noudattaa erityistä lainsäätämisyjärjestystä,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Luvan antamisesta tiiviimpään yhteistyöhön yhtenäisen patenttisuojan luomiseksi annetun neuvoston päätöksen 2011/167/EU nojalla Belgialle, Bulgarialle, Tšekille, Tanskalle, Saksalle, Virolle, Kreikalle, Ranskalle, Irlannille, Kyprokselle, Latvialle, Liettualle, Luxemburgille, Unkarille, Maltalle, Alankomaille, Itävallalle, Puolalle, Portugalille, Romanialle, Slovenialle, Slovakialle, Suomelle, Ruotsille ja Yhdistyneelle kuningaskunnalle, jäljempänä 'osallistuvat jäsenvaltiot', annettiin lupa aloittaa toistensa kanssa tiiviimpi yhteistyö yhtenäisen patenttisuojan luomiseksi.
- (2) Tietyille eurooppapatenteille, jotka Euroopan patenttivirasto myöntää Eurooppapatenttien myöntämisestä 5 päivänä lokakuuta 1973 tehdyn yleissopimuksen, sellaisena kuin se on muutettuna, jäljempänä 'Euroopan patenttisopimus', sääntöjen ja menettelyjen mukaisesti, voidaan yhtenäisen patenttisuojan luomiseksi toteutettavasta tiiviimmästä yhteistyöstä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen xx/xx²⁷ nojalla myöntää patentinhaltijan pyynnöstä yhtenäinen vaikutus osallistuvien jäsenvaltioiden alueella.

²⁵ EUVL L 76, 22.3.2011, s. 53.

²⁶ EUVL C , , s. .

²⁷ EUVL C , , s. .

- (3) Sellaisia eurooppapatentteja, joilla on yhtenäinen vaikutus osallistuvien jäsenvaltioiden alueella, jäljempänä 'vaikutukseltaan yhtenäinen eurooppapatentti', koskevat käännösjärjestelyt olisi vahvistettava erillisellä asetuksella Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 118 artiklan 2 kohdan mukaisesti.
- (4) Vaikutukseltaan yhtenäisten eurooppapatenttien käännösjärjestelyjen olisi luvan antamisesta tiiviimpään yhteistyöhön yhtenäisen patenttisuojan luomiseksi annetun neuvoston päätöksen 2011/167/EY mukaisesti oltava yksinkertaiset ja kustannustehokkaat ja vastattava niitä järjestelyjä, joita esitettiin komission 30 päivänä kesäkuuta 2010 antamassa ehdotuksessa neuvoston asetukseksi kääntämistä koskevista järjestelyistä Euroopan unionin patentin osalta²⁸, yhdistettyinä puheenjohtajavaltion marraskuussa 2010 ehdottamiin kompromissin aineksiin, jotka saivat neuvostossa laajaa kannatusta²⁹.
- (5) Vaikutukseltaan yhtenäisten eurooppapatenttien käännösjärjestelyjen, jotka ovat kustannustehokkaat ja yksinkertaistetut ja takaavat oikeusvarmuuden, olisi edistettävä innovointia ja erityisesti hyödytettävä pieniä ja keskisuuria yrityksiä. Tällaisten käännösjärjestelyjen olisi tehtävä vaikutukseltaan yhtenäisen eurooppapatentin ja koko patenttijärjestelmän käytöstä helpompaa, edullisempaa ja vähemmän riskialtista.
- (6) Koska Euroopan patenttivirus vastaa eurooppapatenttien myöntämisestä, vaikutukseltaan yhtenäisten eurooppapatenttien käännösjärjestelyjen olisi perustettava Euroopan patenttiviruson tällä hetkellä soveltamaan menettelyyn. Järjestelyjen tavoitteena olisi oltava tarvittavan tasapainon saavuttaminen toisaalta talouden toimijoiden etujen ja toisaalta käsittelykustannuksiin ja teknologisen tiedon saatavuuteen liittyvän yleisen edun välillä.
- (7) Jos vaikutukseltaan yhtenäisen eurooppapatentin patenttijulkaisu on julkaistu Euroopan patenttisopimuksen 14 artiklan 6 kappaleen mukaisesti, muita käännöksiä ei pitäisi vaatia, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tiettyjä siirtymäkauden järjestelyjä. Euroopan patenttisopimuksen 14 artiklan 6 kappaleen mukaan eurooppapatenttien patenttijulkaisut julkaistaan Euroopan patenttiviruson käsittelykielellä ja ne sisältävät patenttivaatimusten käännökset muille kahdelle Euroopan patenttiviruson viralliselle kielelle.
- (8) Vaikutukseltaan yhtenäiseen eurooppapatenttiin liittyvässä riita-asiassa on perusteltua vaatia, että patentinhaltijan olisi toimitettava täydellinen käännös patentista yhdelle sen osallistuvan jäsenvaltion virallisista kielistä, jossa väitetty patentinloukkaus tapahtui tai jossa väitetyn patentinloukkaajan kotipaikka on. Jos vaikutukseltaan yhtenäiseen eurooppapatenttiin liittyvissä riita-asioissa osallistuvien jäsenvaltioiden alueella toimivaltainen tuomioistuin sitä pyytää, patentinhaltijan olisi myös toimitettava patentista täydellinen käännös kyseisen tuomioistuimen oikeudenkäyntikielelle. Tällaisia käännöksiä ei pitäisi tehdä automaattisin menetelmin, ja ne olisi toimitettava patentinhaltijan kustannuksella. Jos kyseessä on vahingonkorvauksia koskeva riita-asia, asiaa käsittelevän tuomioistuimen olisi otettava huomioon se seikka, että ennen kuin väitetty patentinloukkaaja on saanut käännöksen

²⁸ KOM(2010) 350.

²⁹ Neuvoston asiakirjat 15385/10 ja 15385/10 ADD 1.

omalle kielelleen, hän on saattanut toimia hyvässä uskossa eikä ole kenties tiennyt tai perustellusti voinut tietää, että kyseessä on patentinloukkaus. Toimivaltaisen tuomioistuimen olisi arvioitava kunkin yksittäisen tapauksen olosuhteita ja otettava muun muassa huomioon se, onko väitetty patentinloukkaaja pieni tai keskisuuri yritys, joka toimii ainoastaan paikallisella tasolla, käsittelykieli Euroopan patenttinvirastossa ja siirtymäkaudella käännös, joka on toimitettu yhdessä yhtenäistä vaikutusta koskevan pyynnön kanssa.

- (9) Vaikutukseltaan yhtenäisten eurooppapatenttien saatavuuden helpottamiseksi erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten keskuudessa hakijoiden, joiden kieli ei kuulu Euroopan patenttinviraston virallisiin kieliin, olisi voitava toimittaa patenttihakemuksensa Euroopan patenttinvirastolle millä tahansa muulla unionin virallisella kielellä. Täydentävänä toimenpiteenä sellaisia hakijoita varten, jotka saavat vaikutukseltaan yhtenäisen eurooppapatentin ja joiden asuinpaikka tai päätoimipaikka on unionin jäsenvaltiossa, jonka virallinen kieli ei kuulu Euroopan patenttinviraston virallisiin kieliin, Euroopan patenttinviraston olisi asetuksen xx/xx [aineelliset säännökset] 12 artiklan mukaisesti hallinnoitava järjestelmää, jossa hakijat saavat lisäkorvauksen kustannuksista, jotka aiheutuvat käännöksistä kyseisestä kielestä Euroopan patenttinviraston käsittelykielelle, ja joka on Euroopan patenttinviraston nykyisin jo soveltamaa järjestelmää kattavampi.
- (10) Jotta edistetään patenttiedon saatavuutta ja teknologisen tiedon levittämistä, käyttöön olisi mahdollisimman pian saatava konekäännökset patenttihakemuksista ja -julkaisuista kaikille unionin virallisille kielille. Euroopan patenttinvirasto kehittää parhaillaan konekäännöksiä, ja ne ovat hyvin tärkeä väline pyrittäessä parantamaan patenttiedon saatavuutta ja levittämään teknologista tietoa laajalti. Eurooppapatenttihakemuksista ja -julkaisuista tehtyjen korkealaatuisten konekäännösten saatavuus hyvissä ajoin kaikilla unionin virallisilla kielillä hyödyttäisi kaikkia eurooppapatenttijärjestelmän käyttäjiä. Konekäännökset ovat keskeinen tekijä Euroopan unionin politiikassa. Tällaisia konekäännöksiä olisi tehtävä ainoastaan tiedotustarkoituksissa, eikä niillä pitäisi olla oikeusvaikutusta.
- (11) Ennen kuin käytössä on järjestelmä, jolla voidaan tuottaa korkealaatuisia konekäännöksiä kaikille unionin virallisille kielille, asetuksen xx/xx [aineelliset säännökset] 12 artiklassa tarkoitettuun yhtenäistä vaikutusta koskevaan pyyntöön on siirtymäkaudella liitettävä täydellinen käännös patenttijulkaisusta englanniksi, jos käsittelykielenä Euroopan patenttinvirastossa on ranska tai saksa, tai täydellinen käännös mille tahansa osallistuvien jäsenvaltioiden viralliselle kielelle, joka kuuluu unionin virallisiin kieliin, jos käsittelykielenä Euroopan patenttinvirastossa on englanti. Näillä järjestelyillä varmistettaisiin, että kaikki vaikutukseltaan yhtenäiset eurooppapatentit asetetaan siirtymäkaudella saataville englanniksi, joka on kansainvälisissä teknologian alan tutkimuksissa ja julkaisuissa yleisesti käytetty kieli. Lisäksi niillä varmistettaisiin, että vaikutukseltaan yhtenäisistä eurooppapatenteista julkaistaisiin käännöksiä osallistuvien jäsenvaltioiden muilla virallisilla kielillä. Tällaisia käännöksiä ei pitäisi tehdä automaattisin menetelmin, ja niiden korkean laadun olisi tarkoitus omalta osaltaan vaikuttaa Euroopan patenttinviraston käännöskoneiden harjaantumiseen. Ne myös lisäävät patenttiedon levittämistä. Siirtymäkauden olisi päättyvä heti, kun laadusta tehdyn objektiivisen arvion mukaan saatavilla on korkealaatuiset konekäännökset kaikille unionin virallisille kielille. Osallistuvien jäsenvaltioiden Euroopan patenttijärjestön yhteyteen perustaman, Euroopan patenttinviraston edustajista ja Euroopan patenttijärjestelmän käyttäjistä

koostuvan riippumattoman asiantuntijakomitean olisi arvioitava konekäännösten laatua säännöllisesti ja objektiivisesti. Kun otetaan huomioon teknologinen kehitys, korkealaatuisten konekäännösten kehittämiseen tarvittavan enimmäisajan ei voida katsoa ylittävän 12 vuotta. Tämän vuoksi siirtymäkauden olisi päätyttävä 12 vuoden kuluttua tämän asetuksen ensimmäisestä soveltamispäivästä, jollei siirtymäkautta ole päätetty lopettaa jo aikaisemmin.

- (12) Koska vaikutukseltaan yhtenäisiin eurooppapatentteihin sovellettavia aineellisia säännöksiä säännellään yhtenäisen patenttisuojan luomiseksi toteutettavasta tiiviimmästä yhteistyöstä annetulla asetuksella xx/xx ja koska niitä täydennetään tässä asetuksessa säädetyillä käännösjärjestelyillä, tätä asetusta olisi sovellettava samasta päivästä kuin asetusta xx/xx [aineelliset säännökset] [päivämäärä määritettävä].
- (13) Tämä asetus ei vaikuta SEUT-sopimuksen 342 artiklan mukaisesti vahvistetun unionin toimielimissä käytettäviä kieliä koskevan sääntelyn eikä Euroopan talousyhteisössä käytettäviä kieliä koskevista järjestelyistä annetun neuvoston asetuksen 1/1958³⁰ soveltamiseen. Tämä asetus perustuu Euroopan patenttiviraston kielijärjestelyyn, eikä sen pitäisi katsoa luovan erityistä unionin kielijärjestelyä eikä muodostavan millekään unionin tulevalle oikeudelliselle välineelle ennakkotapausta rajoitetusta kielijärjestelystä.
- (14) Toteutettavan toimen tavoite eli vaikutukseltaan yhtenäiseen eurooppapatenttiin liittyvien yhdenmukaisten ja yksinkertaistettujen käännösjärjestelyjen luominen voidaan Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti saavuttaa ainoastaan unionin tasolla. Kyseisessä artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tämän tavoitteen saavuttamiseksi tarpeen,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Kohde

Tällä asetuksella toteutetaan tiiviimpi yhteistyö yhtenäisen patenttisuojan luomiseksi neuvoston päätöksellä 2011/167/EU myönnetyn luvan perusteella käännösjärjestelyjen osalta.

2 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan

- (a) 'vaikutukseltaan yhtenäisellä eurooppapatentilla' eurooppapatenttia, jolla on yhtenäinen vaikutus osallistuvien jäsenvaltioiden alueella asetuksen xx/xx [aineelliset säännökset] nojalla;
- (b) 'eurooppapatentin patenttijulkaisulla' Eurooppapatenttien myöntämisestä 5 päivänä lokakuuta 1973 tehdyn yleissopimuksen, sellaisena kuin se on

³⁰ Neuvoston asetus 1/1958 Euroopan talousyhteisössä käytettäviä kieliä koskevista järjestelyistä (EYVL 17, 6.10.1958, s. 385–386).

muutettuna, jäljempänä 'Euroopan patenttisopimus', täytäntöönpanomääräysten 73 säännössä määriteltyä eurooppapatentin patenttijulkaisua;

- (c) 'käsittelykielellä' Euroopan patenttisopimuksen 14 artiklan 3 kappaleessa määriteltyä kieltä, jolla asia käsitellään Euroopan patenttivirusossa.

3 artikla

Vaikutukseltaan yhtenäisen eurooppapatentin käännösjärjestelyt

1. Jos vaikutukseltaan yhtenäisen eurooppapatentin patenttijulkaisu on julkaistu Euroopan patenttisopimuksen 14 artiklan 6 kappaleen mukaisesti, muita käännöksiä ei vaadita, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän asetuksen 4 ja 6 artiklan soveltamista.
2. Asetuksen xx/xx [aineelliset säännökset] 12 artiklassa tarkoitettu yhtenäistä vaikutusta koskeva pyyntö on esitettävä käsittelykielellä.

4 artikla

Käännökset riita-asioissa

1. Vaikutukseltaan yhtenäiseen eurooppapatenttiin liittyvässä riita-asiaa patentinhaltijan on väitetyn patentinloukkaajan pyynnöstä ja valinnan mukaan toimitettava täydellinen käännös patentista sen osallistuvan jäsenvaltion virallisiin kieliin kuuluvalla kielellä, jossa väitetty patentinloukkaus tapahtui tai jossa väitetyn patentinloukkaajan kotipaikka on.
2. Vaikutukseltaan yhtenäiseen eurooppapatenttiin liittyvässä riita-asiaa patentinhaltijan on toimitettava oikeudenkäynnin aikana, jos vaikutukseltaan yhtenäiseen eurooppapatenttiin liittyvissä riita-asioissa osallistuvien jäsenvaltioiden alueella toimivaltainen tuomioistuin sitä pyytää, patentista täydellinen käännös kyseinen tuomioistuimen oikeudenkäyntikielelle.
3. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen käännösten kustannuksista vastaa patentinhaltija.
4. Jos kyseessä on vahingonkorvauksia koskeva riita-asia, asiaa käsittelevän tuomioistuimen on otettava huomioon se seikka, että väitetty patentinloukkaaja on saattanut toimia tietämättään tai ilman, että hän olisi perustellusti voinut tietää, että kyseessä on patentinloukkaus, ennen kuin hän on saanut 1 kohdassa tarkoitettua käännöksen.

5 artikla

Korvausjärjestelmän hallinnointi

Kun otetaan huomioon, että eurooppapatenttihakemukset voidaan esittää millä tahansa Euroopan patenttisopimuksen 14 artiklan 2 kappaleen mukaisella kielellä, osallistuvien jäsenvaltioiden on asetuksen xx/xx [aineelliset säännökset] 12 artiklan mukaisesti annettava Euroopan patenttisopimuksen 143 artiklassa tarkoitettua merkityksessä Euroopan

patenttiviraston tehtäväksi hallinnoida korvausjärjestelmää, jolla kaikki käännöskustannukset korvataan tiettyyn enimmäismäärään saakka kyseisen asetuksen 13 artiklassa tarkoitetuista maksuista saaduista varoista niille hakijoille, jotka jättävät patenttihakemuksen Euroopan patenttivirastoon jollakin unionin virallisella kielellä, joka ei kuulu Euroopan patenttiviraston virallisiin kieliin.

6 artikla *Siirtymätoimenpiteet*

1. Tämän asetuksen 7 artiklan 2 kohdan mukaisesta asetuksen ensimmäisestä soveltamispäivästä alkavalla siirtymäkaudella asetuksen xx/xx [aineelliset säännökset] 12 artiklassa tarkoitettuun yhtenäistä vaikutusta koskevaan pyyntöön on liitettävä seuraava:
 - (a) jos käsittelykieli on ranska tai saksa, täydellinen käännös eurooppapatentin patenttijulkaisusta englanniksi; tai
 - (b) jos käsittelykieli on englanti, täydellinen käännös eurooppapatentin patenttijulkaisusta mille tahansa osallistuvien jäsenvaltioiden viralliselle kielelle, joka kuuluu unionin virallisiin kieliin.
2. Osallistuvien jäsenvaltioiden on asetuksen xx/xx [aineelliset säännökset] 12 artiklan mukaisesti annettava Euroopan patenttisopimuksen 143 artiklassa tarkoitettussa merkityksessä Euroopan patenttivirastolle tehtäväksi julkaista 1 kohdassa tarkoitettut käännökset mahdollisimman pian sen jälkeen, kun asetuksen xx/xx [aineelliset säännökset] 12 artiklassa tarkoitettu yhtenäistä vaikutusta koskeva pyyntö on esitetty. Tällaisilla käännöksillä ei ole oikeusvaikutusta, ja niitä käytetään ainoastaan tiedotustarkoituksissa.
3. Joka toinen vuosi tämän asetuksen ensimmäisen soveltamispäivän jälkeisestä kuudennesta vuodesta alkaen riippumaton asiantuntijakomitea tekee objektiivisen arvioinnin siitä, onko patenttihakemuksista ja -julkaisuista saatavilla Euroopan patenttiviraston kehittämiä korkealaatuisia konekäännöksiä kaikille unionin virallisille kielille. Osallistuvat jäsenvaltiot perustavat tämän asiantuntijakomitean Euroopan patenttijärjestön yhteyteen, ja se koostuu Euroopan patenttiviraston edustajista sekä Euroopan patenttijärjestelmän käyttäjiä edustavista kansalaisjärjestöistä, jotka Euroopan patenttijärjestön hallintoneuvosto on kutsunut tarkkailijoiksi Euroopan patenttisopimuksen 30 artiklan 3 kappaleen mukaisesti.
4. Komissio esittää 3 kohdassa tarkoitettun arvioinnin perusteella joka toinen vuosi neuvostolle kertomuksen ja tarvittaessa tekee ehdotukset siirtymäkauden lopettamisesta.
5. Jos neuvosto ei lopeta siirtymäkautta komission ehdotuksesta, se päättyy 12 vuoden kuluttua tämän asetuksen ensimmäisestä soveltamispäivästä.

7 artikla
Voimaantulo

1. Tämä asetus tulee voimaan kahdentenkymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.
2. Sitä sovelletaan [*vahvistetaan tietty päivämäärä, joka on sama kuin yhtenäisen patenttisuojan luomiseksi toteutettavasta tiiviimmästä yhteistyöstä annetun asetuksen xx/xx ensimmäinen soveltamispäivä*].

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan osallistuvissa jäsenvaltioissa sellaisenaan perussopimusten mukaisesti.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja